

Risker vid ökad sekretess i upphandling

Swedish Medtech har under de senaste åren noterat en trend i ökad sekretess i upphandling, framför allt gällande priser men även på produktblad och annan allmän information. Detta är en utveckling vi vill bryta då sekretessen för med sig ett flertal negativa konsekvenser för framför allt leverantörer/anslagsgivare och upphandlande myndigheter men även för offentlig upphandling generellt.

Problembeskrivning ur vårt perspektiv:

- Ökad sekretessbeläggning av prisuppgifter samt produktblad och annan allmän information i anbud till följd av att fler anbudsgivare begär sekretess för dessa uppgifter. Ökningen är även en konsekvens av att "alla andra" begär sekretess, vilket påverkar enskilda leverantörers beslut. En del av problematiken är vidare att många företag är globala och krav om sekretess kan komma från en ledning som inte är bekant med svensk offentlighet.
- Risk för upphandlande myndighet att bli skadeståndsskyldiga vid felaktigt utlämnande, men ingen (ekonomisk) konsekvens vid felaktigt hemlighållande.
- Lagstiftning som i ljuset av förarbeten möjliggör sekretess för priser i anbud och en praxis som (hittills) går åt samma håll.

Negativa konsekvenser som vi noterat:

- Minskad transparens i den offentliga förvaltningen till nackdel för såväl leverantör/anslagsgivare som upphandlande myndighet, medborgare och journalister.
- Grogrund för misstankar om korruption/oegentligheter.
- Minskad möjlighet för anbudsgivare att kontrollera att upphandlingen utvärderats korrekt och enligt upphandlingsdokument.
- Ökar risk för överprövning pga misstro.
- Överprövning riskerar ta längre tid pga att uppgifter inte finns lättillgängliga för domstol.
- Sekretessprövning och -markering "äter" resurser som hade kunnat användas bättre hos upphandlande myndighet.
- Vid sekretess på produktblad, försvinner möjligheten till konkurrenters möjlighet att kontrollera/hjälpa upphandlande myndighet att se till att krav uppfylls. Ökar risk för fel.

Observera att sekretess för affärshemligheter är fortsatt en självklar viktig möjlighet och del av offentlig upphandling om det finns särskild anledning att anta att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

Vidare kan nedan situationer motivera sekretess för inlämnade priser respektive uppgifter i anbud som kopplar till utvärderingskriterier:

- I fall av att upphandlingen eller delar av upphandlingen avbryts och planeras att annonseras på nytt i närtid.
- I fall av att position eller positioner ej får tillräckligt många anbud, ej godtagbara anbud eller av andra orsaker inte tilldelas någon anbudsgivare, vilket kan leda till att en ny upphandling genomförs.

Med anledning av ovan nämnda problembeskrivning och negativa konsekvenser av ökad sekretess, anser Swedish Medtech att trenden behöver brytas. Den svenska offentlighetsprincipen behöver värnas – i första hand av anbudsgivare/leverantörer som deltar i svensk offentlig upphandling, och i andra hand med stöd av upphandlande myndigheter.

Upphandlingskommittén inom Swedish Medtech

Stockholm, 23 februari 2023

Läs även:

- Dokumentet "Swedish Medtech_Så kan vi minska sekretessen i upphandling"